

GAZETA

Wielkiego

Xiestwa

POZNANSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dehara i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 109.

W Środę dnia 12. Maja.

1841.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 2. Maja.

Mowa Hrabi Appony w imieniu ciała dyplomatycznego i odpowiedź Króla tą razą z powodu nadzwyczajnej krótkości zastanowiły powszechnie. Przyzwyczajona była Francya znachodzić w tych mowach choć ogólne tylko wspomnienie o dobrém porozumieniu mocarstw między sobą, że zaś o tém tą razą wcale żadnej nie było wzmianki, uwagę więc to powszechności zwróciło.

W gazecie jednej tutejszej czytamy: „Dzisiaj rano odwiedziliśmy kościół Notre-dame. Przygotowania do obrzędu chrztu Hrabi Paryża nie są bardzo okazałe. W pośród krzyża kościoła stoi chrzcielnica, z obu stron są dwie wielkie trybuny. Słupy w kościele zawieszono są karmazynowym złotemi franzlami obzitym aksamitem; u szczytu słupów tych jasnym znaki zwycięstwa i chorągwie trójkolorowe. W maciach stoja wizerunki świętych. Jakiś pawilion koloru brązowego bez ozdób ustawiony w głównem wnioście. Nad galerią Królowej u wielkiej fasady przymocowano szereg 50 chorągwi trójkolorowych. — O godzinie pół do 9. gwardya municypalna zajęła nadrzeczka, gdzie orszak przejeżdżać

miał; w rozmaitych miejscach ustawione też były bataliony liniowe. O godzinie 11 stanął cały orszak przed kościołem. Przeszło 100000 ludzi zebrało się na nadrzeczach Louwru, Megisserie i Pont Notre-dame, wszakże skoro orszak dojechał do mostu Caroussel, Prefekt policyi rozkazał aby zmieniwszy swój kierunek przez most Caroussel, Quai Malaquai, Quai Conti, Pont Neuf, Quai Orfèvres i Quai du Marché Neuf do kościoła się udał, a tak większa część ludzi zgromadzona na miejscach w programie wymienionych nic nie widziała. — Depesza telegraficzna nadeszła do Strazburga z Paryża dnia 2. bież. m. głosi: „Chrzest Hrabi Paryża w kościele Notre-dame odbył się uroczystie. Królestwo nasi, Królestwo Belgijscy, wszyscy członkowie rodziny królewskiej, obie Izby i wszystkie władze byli obecni na tym uroczystym obrzędzie. Wszystko się jak najspokojniej odbyło. Król co tylko na zamek powrócił; wszędzie go jak najuprzejmiej witano.”

Moniteur parisien pisze: „Od dni kilku w niektórych gazetach o niczem nie mówią, jak o zjawiskach niespokojności i powstania w stolicy. Głoszą, że Rada ministeryalna na nadzwyczajnych posiedzeniach nadzwyczajnych środków ostrożności chwycić się postanowiła. Są to wymysły, do których położenie stolicy

nigdy mniej nie dawało powodu. Nie pojmujemy, jak gazety uczciwe takie kłamstwa rozszerzać mogą.

Rozrywki publiczne, które się wczoraj odbyły, nie były tak licznie zwiedzane, jak innemi laty. Przypisać to mianowicie trzeba upałom i obawie, żeby zaburzenia jakie nie zaszły; ale dzień cały spokojnie przeminał.

Wczoraj wieczorem głocono, że wojsko francuzkie w Algierze porażki doznało i że Xiążę Aumale niebezpiecznie raniony. Listy jednakże z Algieru bardzo nowżej daty donoszą, że wojsko przed początkiem Maja nie wyruszy, dla tego z pewnością sądzić można, że owe pogłoski są wymysłem źle myślących ludzi.

Z dnia 3. Maja.

Wystrzały z dział zapowiedziały zrana o godzinie 11tej przybycie orszaku królewskiego do kościoła Notre Dame. W pierwszym pojeździe siedzieli N. Królestwo, Xięstwo Orleański i Hrabia Paryża; inni członkowie rodziny królewskiej i dworzanie jechali 13 pojazdami; oddziały gwardyi narodowej konnej i gwardyi municypalnej, kirassyerowie i szasery towarzyszyli temu orszakowi. Arcybiskup paryski, otoczony swymi Archidyakonami, swoją kapitułą i wszystkimi plebanami paryskimi, przyjmował Króla u głównych drzwi kościoła mówią, i ten na nie odpowiadział. Po swej prawicy miał N. Pan Króla Belgijczyków, Xięcia Orleańskiego, Xięcia Joinville, X. Montpensier i X. Alexandra Witemberskiego; po lewicy Królową, Królową Belgijczyków, Xiężnę Orleańską, X. Nemurską, Xiężniczkę Klementynę, X. Adelaide i W. Xiężnę Meklemburską. Na prawo od Króla, w krzyżu kościoła, byli Ministrowie, Izba Parów, Rada Stanu i Ciało dyplomatyczne; na lewo Marszałkowie Francyi i Admirałowie, Izba Deputowanych, Prefekt departamentu Sekwany na czele Rady municypalnej i Prefekt policyi. Po prawej stronie nawy kościelnej znajdował się Trybunał kasacyjny, Trybunał królewski, Trybunał pierwszej instancji, Trybunał handlowy i Izba handlowa, Sędziowie pokoju, Adwokaci przy królewskich Trybunałach, Konsystorz, Marszałek Gérard, jako dowódzca gwardyi narodowej departamentu Sekwany, z Pułkownikami i deputacją gwardyi narodowej miasta Paryża i okolicy; po lewej stronie nawy Izba obrachunkowa, Królewska Rada oświecenia publicznego, Instytut francuzki, Generałowie Dariule i Pajol z deputacją oficerów załogi paryskiej i pierwszej dywizyi wojskowej. — Wielki ołtarz, naprzeciw którego zasiadł Król z dworem, otaczali z lewej stro-

ny trzech Kardynałowie, Xiążę Crei, Arcybiskup roueński, X. dela Tour d'Auvergne, Biskup arraski, X. Bonald, Arcybiskup lugduński i Biskupi Sufragani Arcybiskupstwa paryskiego, i Biskup ewreuski; za Biskupami znajdowali się Kanonicy kapituły Św. Dyonizego. Z prawej strony Proboszcza stali szeregiem wszyscy Proboszczowie z Paryża, honorowi i tytularni Kanonicy paryscy. Oprócz Biskupów Sufraganów wielu się jeszcze Biskupów na tym obrzędzie znajdowało; między tymi był także Patriarcha antyocheński w wschodnim nader świetnym ubiorze, a przy Królowej Biskup marokański, spowiednik Królowej. W zamkniętych pysznie przyozdobionych trybunach, byli Infanci hiszpańscy, damy Ciała dyplomatycznego, małżonki Ministrów i wyższych urzędników. Wyższe trybuny zaproszone zajęły osoby. Orkiestra składała się z 250 muzykantów, a Pan Habeneck przewodniczył jej. Arcybiskup paryski chrzczył N. Królestwo byli chrzestniami. Zaraz po chrzcie Hrabia Paryża i w ciągu mszy Arcybiskupa paryskiego, któremu jego Archidyakon i dwaj Kanonicy assistowali, wykonała orkiestra Credo, Sanctus, Benedictus i Domine saluum fac regem, ułożone na tę uroczystość przez Pana Elwarta. Po mszy zaintonował Arcybiskup Tedeum. Akt chrztu podpisali N. Królestwo i rodzina królewska. Arcybiskup, Kardynałowie, Biskupi Sufragani i całe duchowieństwo odprowadzili następnie Króla i całą rodzinę królewską w procesyi aż do drzwi. Po oddaleniu się tychże podpisali także Ministrowie, Kanclerz Francyi, Prezes Izby Deputowanych, Wiceprezesi Izby obywateli, Marszałkowie i t. d. akt chrztu. O godzinie 1ej wrócił Król z swym orszakiem do Tuileryów, a pówrócił ten wystrzał z dział oznajmił. Nieprzeliczone tłumy ludu witały N. Królestwo z wielkim zapalem.

Przy głównych drzwiach kościoła Notre Dame Arcybiskup paryski tak do Króla przemówił:

„N. Panie, Jezus Chrystus pierwszym swym Sakramentem równe nadaje znamię potomkowi Królów, co i synowi najniższego obywatela. Po objawieniu im w swojej nauce praw i obowiązków, jakie im są wspólne, przyspabia łaską swoją na niższym urodzonego miejscu, do uważania położenia swojego za szczęśliwsze; przyspabia on Xięcia do pełnienia z dobrocią i sprawiedliwością swego wysokiego ale trudnego powołania. Podwójne to urządzenie jest najtrwalszym węzłem między ludami a Królami, jest ono najpewniejszą rekojmią ich wzajemnego bezpieczeństwa. Dla tego, N. Panie, wzywają święte obowiązki,

które przez usta W. K. Mości nowy potomek rodu S. Ludwika chce na siebie przyjąć, Królewską rodzinę, wielkie Ciała państwa i duchowieństwo stolicy do stopni ołtarza tej starożytnej katedry. Arcybiskup paryski jest szczęśliwy, że dla dostojnego wnuka W. K. Mości błogosławieństwo Boga uprosić i swoje modlitwy i życzenia z modlitwami i życzeniami tego dostojnego zgromadzenia połączyć może.

Król odpowiedział:

„Przyjmując u stopni ołtarza w imieniu wnuka mego obowiązki, chrztu towarzyszące, nie mogę dla jego przyszłości lepszego wyużyć życzenia, nad to, aby się powodował sposobem myślenia, jakie mi WPan wyjawiał i które z całego podzielał serca. Bardzo mi przyjemno, iż WPan tak zgodnie z mojem zdaniem tłumaczy obowiązki, jakie religia wkłada na wszystkich chrześcian na różnych stanowiskach, na jakich ich Opatrzność Boska postawiła. Łączę modły moje z modłami WPana w celu ubłagania błogosławieństwa Nieba dla mego wnuka, mojej rodziny i mnie samego. Błagam go o szczęście Francji i dla otrzymania od Boga i nadal tej opieki, której już tyle doznaliśmy dowodów.”

Po ukończeniu chrztu udala się muncypalność miasta Paryża do Tuileryów, dla wręczenia Królewskiej dziecinie w imieniu stolicy szpady. Król przyjmował ją w sali tronowej, otoczony Królową i całą rodziną Królewską.

Uważano, powiada Konstytucyonista, iż ani jeden legitymistyczny deputowany nie był obecny na chrzcie Hrabi Paryża.

Czytamy w jednym tutejszym dzienniku: „Pewną jest rzeczą, iż się policja wczoraj mocno trwożyła. Prefekt policji odebrał podobno kilka bezimiennych listów z radą, aby w pewnych chwilach wczorajszej uroczystości szczególniejszych chwytal się środków ostrożności; z tego się wykrywa, dla czego orszak królewski nagle inną udal się drogą, nie zaś jak w programacie wyrażono. Dostrzeżono także, iż do pojazdu Królewskiego, zwykle osmiokonnego, tą razą tylko parę założono koni, zapewne dla ułatwienia zwrotu na rogach ulic. — W chwili, gdy orszak Królewski z Kościoła wracał, aresztowano w Tuileryach trzech młodzieńców, u których podobno buntownicze odezwy znaleziono.”

Powiadają, iż ofiarowana Hrabi Paryża z strony stolicy szpada, nie mogła mu być w pierwiastkowym swym stanie wręczona. Pokazywano ją bowiem przed kilkoma dniami Marszałkowi Soultowi, ten zaś upuścił ją na ziemię i ostrze pękło. Musiano zatem tymcza-

sowo inne ostrze wsadzić, a później dopiero wszystko nanowu sporządzają.

Infant don Franciszek de Paulo i małżonka jego wyjechać mają w towarzystwie tylko hr. de Parsent; Xiążę wszystkie swoje córki umieścił w klasztorze, a trzeciego syna w instytucie Henryka IV. Córki mają podróżować w celu naukowym, lecz powód podróży infantu i jego małżonki nie jest wiadomy. Mówią że układa się małżeństwo starszej córki infantu z xięciem, nazwiska którego dotąd wskazać niemożemy. Niektórzy mniemają że infant udaje się do Hiszpanii w zamiarze popierania prawa do opieki nad siostrzenicami swojemi.

Anglia.

Z Londynu, dnia 4. Maja.

Niedawno temu wystąpił w Dublinie w instytucie katolickim niejakiś Pan Wynne, przedstawił się jako Generalny Wikaryusz gibraltarski i doniósł, iż Biskup gibraltarski Hughes uwieczony, ponieważ powagi tamiecznego Trybunału uznać i do rozporządzeń tegoż zastosować się nie chciał. Zabranie gwałtem tak nazwanych biblii protestanckich i zastąpienie tychże innemi, które on katolickimi nazwał, miały być powodem do takowego postępowania z Biskupem.

Przed urzędem policyjnym w londyńskiej Town-Hall stawił się w tych dniach murzyn, zwany Dicnon prosząc o wsparcie na powrotną podróż do Ameryki. Żądanie swoje usprawiedliwiał on tem, że służąc w oberży w Buffalo nad Niagarą, był zarazem angielskim szpiegiem i mianowicie dopomagał Anglikom do napadu na statek »Karolina.« I on także zeznał, że Pan Mac Leod w tej okazyi nie miał żadnego udziału.

Dania.

Z Kopenhagi, dnia 26. Kwietnia.

Zdrowie następcy tronu od wczoraj znacznie się polepszyło; buletyny zdrowia zaprzestały wychodzić.

Bawaryja.

Z Monachium, dnia 25. Kwietnia.

Przepis wydany dnia 16. Października r. z. zabraniający przez pół roku, wyprowadzenia koni za granice Królestwa, jeszcze na dwa miesiące przedłużony został.

Austria.

Z Wiednia, dnia 1. Maja.

Listy z Belgradu z dn. 27. m. z., więc bardzo nowój daty, donoszą, że powstanie w Bulgarii po odejściu ostatnich wiadomości się nie rozprzestrzeniło. Basza Nissy rezydującego w tém mieście Biskupa Greckiego do obozu powstańców wyprowadził, aby z nimi w

układy wejść. O skutkach usiłowania tego pralata w chwili odejścia gońca, listy te przywołujące, nie miano jeszcze wiadomości. — Różne korespondencje prywatne Gazety Powsz. Auszburgekiej z Włoch wspominając o missy X. Biskupa Lonovic's pod względem uregulowania spraw kościelnych Węgier twierdzą, że negocjacje pralata tego w Rzymie były bezowocne. Możemy z dobrego — zdaniem naszym — źródła przeciwnie donieść, że wszystkie te nowiny o missy Biskupa Lonovics na połowicznie i niedostatecznej wiadomości rzeczy polegają.

Wolne miasto Kraków.

Z nad granicy polskiej, d. 25. Kwietnia. Dotychczasowy Prezes policyi w Krakowie, P. Krajewski, mianowany oraz członkiem Najwyższego Sądu.

Turcja.

Stósownie do listów prywatnych z Konstantynopola już i tak nadwerężone zdrowie Sultana Abdul Medszyda przez nieregularny sposób życia J. W. coraz bardziej się osłabia. W przypadku śmierci jego nastąpi brat jego Abdul Aziz (urodz. dn. 9. Lutego r. 1830.) na tron Kalifów. O tym podaje korespondent gazety „Morning-Herald“ następującą wiadomość: „Następca teraźniejszy tronu Osmanów, Abdul Aziz, podług podejrzliwej polityki dynastji osmańskiej, w pałacu jakby w więzieniu chowany. Pokoje jego podobne do kurnika, pełno tam kur, kaczek i innych zwierząt domowych, które bardzo sobie polubili i sam karmi. Jest on oraz zręcznym skoczkiem na linie i wykonywa na trudniejsze pozycje bez żerdzi do balansowania — który to talent zapewne na przyszłość na to mu się przyda, aby równowagę europejską utrzymać.

W księgarni W. Stefańskiego w Poznaniu wyszedł poszyty Iszy Starożytności Słowiańskich

Józefa Pawła Szafarzyka, tłómaczonych z czeskiego na język polski przez Dra. H. N. Bońkowskiego, kosztuje 22½ gr. Całe dzieło wyjdzie w 8miu lub 9ciu poszytach po 11 arkuszy druku, a ukończone zostanie w przeciągu roku.

Uwiedomienie.

Sprzedaż obrody sosnowego drzewa, mająca mieć miejsce na dniu 15. Maja w boru Bronisławskim powiecie Sredzkim, niedaleko Nowego miasta, odkłada się dla wyjazdu generalnego plenipotentia na dzień 24. Maja, w którym to dniu o godzinie dziesiątej rano się za-

cznie i przed zapaleniem świec nastąpi przybicie więcej oharującym.

Nadleśniczy S t o r c h.

Powróciwszy z najnowszego walego jarmarku Lipskiego, polecam po tanich cenach przywiezione z niego nader piękne roboty złote i srebrne w najnowszym rodzaju, tudzież znacznie uzupełniony zapas przedmiotów własnej roboty w najnowszym guście.

Poznań, dnia 10. Maja 1841.

Rudolf Baumann,
niegdy: J. W. Radecki
złotnik,
stary rynek, № 90.

Osoby mające chęć kupienia strojów damskich, raczą się udać do składu mego przy ulicy Wrocławskiej Nr 36., gdzie znajdują na nadchodzące lato **najpiękniejsze mody damskie w bardzo wielkim doborze** obok umiarkowanych cen.

P. Stefańska.

Nowowynalezionę przez Panią Wodpol i w Berlinie nadane patentem z dnia 19. Listopada r. z **apparaty do gotowania** otrzymałem w komisyi.

Poznań, dnia 5. Maja 1841.

August Herrmann.
Handel żelaza w starym rynku Nr. 51.

Dominiun Grabjanowo pod Szremem sprzedaje 200 sztuk owiec. Owce te składają się na połowę z skopów i macior do chowu zdalnych, obfitują w dobrym gatunku wełny, wolne od wszelkiej dziedzicznej choroby, mogą zaraz po strzyży być przez kupującego odebrane.

Ceny targowe w mieście

P o z n a n i u.

Dnia 7. Maja 1841. r.

	od		do	
	Tal. agr. fen.		Tal. agr. fen.	
Pszonicy szefel	1 17	6	1 20	—
Zyta dt.	1 5	—	1 6	3
Jęczmienia dt.	— 24	6	— 26	—
Owsa dt.	— 26	6	— 27	6
Tatarki dt.	1 2	6	1 5	—
Grochu dt.	1 2	6	1 5	—
Ziemiaków dt.	— 11	6	— 12	—
Siana cetnar	1 3	—	1 5	—
Słomy kopa	6	—	6 5	—
Masła garniec	1 15	—	1 20	—
Spirytusu beczka	15	5	16	5